

Kmet, delavec
in obrtnik
maj bodo naro-
du vodnik!

Izhaja vsako sredo.
Marečnina:
za celo leto Din 30.—
za pol leta „ 15.—
za inozemstvo
za celo leto Din 50.—
Inserati po tarifu. — Pis-
menim vprašanjem naj
se priloži znamko za od-
govor. — Ne frankirana
pisma se ne sprejemajo.

Kmetški list

Glasilo „Slovenske Kmetške Stranke“.

Vsakdo vlival
vse sadove v
svojega dela in
marljivosti!

Rokopisi se ne vra-
čajo. — Plaša in toži
se v Ljubljani. — Ured-
ništvo in uprava je v
Ljubljani v Kolodvorski
ulici št. 7. — Telefon
inter. št. 2505. — Račun
pri poštni hranilnici
št. 14.194. f.

In Slovenija?

Po umoru Stjepana in Pavla Radića ter Gjüre Basarička je nastopilo v vseh prečanskih krajih nenadno iztreznjenje. Najpoprej na Hrvatskem. Kar čez noč je izginilo prejšnje strankarsko prerivanje, vse se je zilo v eno samo, trdno spojeno in nepokolebljivo celoto. Ves narod je občutil, da gre za njegov obstoj in se je tesno združil. Celo v redkih vrstah Hrvatske pučke stranke, ki je filijalka naših klerikalcev, je nastal razdor. Narod je občutil tudi v tem delu, kolikor ga je bilo v tej stranki organiziranega, da je politika Baričeva protivna koristim hrvatskega naroda in se je razcepil. Kar je bilo dobrega in poštenega v tej stranki, jo je zapustilo in ji obrnilo hrbet. Ko so poslednji inteligenti zborovali v Zagrebu o bodočem delu v stranki, je eden izmed teh obupancev vzkliknil: »Za petnajst let lahko zapremo naše prodajalne!« Nato je začel močan pokret med hrvatsko duhovščino. Najpoprej so se oglasili duhovniki zagrebške nadškofije, za njimi banjaluške škofije. Vsi izjavljajo, da bodo, kakor v vseh zgodovinskih dobah, tako tudi v tej, ostali na strani hrvatskega naroda. Javno izjavljajo, da je prišel hrvatski narod na Golgoto, da pa je njegova stvar pravična in mora zmagati in zato ga morajo kot duhovniki v tej borbi podpirati. Pristaši g. Korošca tam doli so le še ali plačanci ali koritarji, skratka izvržki, s katerimi bo narod po praviči obračunal. Danes je hrvatski narod polnoštevilno zbran v KDK.

Poleg Hrvatov se zbirajo prečanski Srbi. Vsaj ogromna večina. Tisto, kar še tuli v radikalski rog po Bosni, Dalmaciji in Vojvodini, to so poedini plačani in favorizirani agitatorji in celo med temi ministri so po mnenju prosvetnega ministra Grola »mangupi« (potepuhi, landštrajharji, barabe). Kar pa se politično zaveda, zbira se okrog Svetozarja Pribičevića v boju za ravnopravnost, svobodo, pravico in poštenje, ki jo hočejo priboriti skupno s Hrvati.

Edini stranki iz prečanskih krajev, ki sta kompaktno ostali po 20. juniju še nadalje v starih zmotah na strani velikosrbske večine, v službi beograjske cincarije, sta naša SLS in pa muslimani dr. Spahe iz Bosne in Hercegovine. Ali tudi med temi poslednjimi se svita. Ko mi še zastoj trkamo na srce in vrata, na ušesa in razum in politično uvidevnost SLS, se doli med preprostim narodom muslimanskim svita in giblje celo proti volji oficijelne vodstva. To so pokazale občinske volitve v Bosni in Hercegovini, katerih rezultat je notranji minister dr. Korošec netočno predstavil javnosti, kar mu je zemljoradnik Kokanović v skupščini primerno očital. Za te občinske volitve so sklenili velikosrbski radikali iz Bosne in pa gospod dr. Spahe volilni sporazum, da bi tako tudi na zmag pred celim svetom pokazali, kako trdna in močna je opozicija, ki jo igrajo po Beogradu. Narod pa je na to odgovoril drugače. Spahe je popravil sporazum z vlastodržci, narod muslimanski pa direktno z Hrvatsko seljaško stranko. In to skoro po celi Bosni in Hercegovini. V mestu Mostarju je po kompromisu izvoljen za

župana musliman, za oba podžupana pa Radićevca Nikola Preka in Dervo Hodžiomana. Korošev radikal pa je lepo odšel z dolgim nosom. V glavnem mestu Bosne, v lepem Sarajevu, je župan musliman, podžupan pa Radićevca, Koroševi radikali so jo tudi tu dobili po grbi. Tako skoro po celi Bosni in Hercegovini. Seveda so velikosrbski radikali kar divji in ne vedo kaj bi začeli. Grozijo in pretijo celo s smrtjo. V Sarajevu je četniško udruženje »Petar Mrkonjić«, ki mu je predsednik Puniša Račić. Ti četniki groze tvorcem sporazuma nad muslimani in HSS s smrtjo. Po vzgledu svojega predsednika. Prišlo je do velikih nemirov, ki jih je Koroševa policija komaj umirila. Demonstrirali so tudi zoper Spaha. Spaho je zaradi tega jamral pri Korošcu. Mesto, da taki pojavi iztreznijo oba moža, se Korošec trudi in peha, da ga pomiri in zadrži v vladi. Kajti, če se izvleče le ena opeka iz tega po strani visečega stolpa, zbogom vlada g. Korošca. Težko pa se Tone loči od tega mesta. Vsaj nekaj mesecev bi bil še rad, potem bo moral tako izginiti iz politične javnosti vobče. In zato je gluh za opomine naroda, za ljudski glas in vsa znamenja na nebu. Ne vidi kam vodijo razmere v sosedni Rumuniji, ne kaj se pripravlja v Angliji za spomladne volitve, ne vzrokov demisije francoske vlade. Ni videl niti resolucij KDK od

1. avgusta in se v veliki nevednosti sprašuje po nemških listih kaj pravzaprav hoče ta KDK. In po njegovi krivdi nihče po Evropi ne ve, da se Slovincem gode iste krivice, kakor Hrvatom in prečanskim Srbom in da so zato naše zahteve iste. In ljudje Hohnječeve pismenosti se trudijo v Mariboru dokazovati dr. Paveliču, če jih hoče poslušati, da so Slovenci že »pravzaprav« dosegli popolno avtonomijo, le »še zakoniti jo je treba«. Zdaj, dokler se gospod Tošić boji g. Korošca, ali kaj bo potem.

In za vse to je Slovenija gluha in slepa. Tista Slovenija, ki daje politično moč g. Korošcu. Farovži so zadovoljni, edino da imajo komando, vse drugo bodo že z vero ugnali. Še do danes se ni našel duhovnik, ki bi zahteval pojasnilo za podpis poslanca Pušcajaka na morilčevem predlogu, jugoslovanski klub pa ga je ponovno izvolil v finančni odbor. Ali se je hotel morda s to ponovno izvolitvijo tudi formalno in to pred celo javnostjo solidarnega pokazati tudi z njegovim podpisom, ko je postal direkten sotrudnik morilec Puniša Račić na znanem predlogu v predvečer umorov? Bog ve? Cinični in neobčutljivi so dovolj! In vendar ga ni farovža do danes, ki bi vstal zoper tako grdobijo!

Ozrite se na Hrvatsko, gospodje, pa malo korajže naberite! Vse pojde počasi! Posebno, ko mi na noben način ne bomo odnehali!

Ivan Pucelj.

Veliki kapital in kmetje.

Kdo je sovražnik kmetov? — Sloga velikih kapitalistov. — Složen nastop proti kmetom. — Poboji kmečkih voditeljev.

Med vojno se je pokazalo, da je glavna stvar za vse človeštvo koncem koncem le vsakdanji kruh in da je tudi v vojski najmočnejši tisti, ki ima dovolj kruha. To nepobitno resnico je pokvarjena gospoda pred vojno vedno tajila in trdila, da je glavna stvar kapital ali pa velika industrija ali pa izvoz blaga v tuje dežele, kar donaša pač denar. Med vojno in tik po vojni pa smo spoznali, da tudi denar nič ne pomaga, če ni kruha. Vse delo v fabrikah, v rudnikih, na železnicah, v uradih itd. je zastalo, če so padali ljudje od lakote na tla.

Spoznanje, da brez kruha ni življenja in da brez kmetov tudi ni naroda in ne države, se je pa prijelo tudi kmetov samih. Kmetje so začeli spoznavati, da so oni tisti, ki vse drže pokonci! Komur kmet ustavi kruh, ta mora poginiti od lakote! Kmetje so med vojno in po vojni spoznali, da so pravzaprav oni gospodje nad vsem in nad vsemi, in da si razna pokvarjena gospoda popolnoma po krivdi in samo vsled kmečke neumnosti in nesloge lasti gospodarstvo nad kmeti.

Kmečke stranke.

Spoznanje kmetov pa je šlo še dalje. Preprosta pamet je velevala kmetom, da se morajo tudi politično organizirati kot kmetje v svojih kmečkih političnih strankah, če hočejo svoje gospodstvo v državi tudi uveljaviti.

Dokler služi kmet politično raznim gosposkim strankam in raznim »liberalcem« in »klerikalcem« in »radikalom« in »demokratom« in kakor se vsa ta »nacionalna« družba že imenuje, tako dolgo on sam ne more gospodovati, ampak je samo predmet izžemanja in izkoriščanja od strani pokvarjene gospode.

Kakor hitro pa kmet pokaže na vse mogoče načine pobarvani pokvarjeni gospodi vrata in se organizira kot kmet v svoji lastni politični skupini, takrat mu noben Bog in noben vrag ne more več preprečiti gospodstva v državi! Šele takrat, ko dobe res kmečki zastopniki parlament in s tem tudi državni proračun v svoje roke — šele takrat lahko rečejo kmečki zastopniki: Toliko bomo dali denarja za šole, toliko za urade, toliko za armado, pa toliko in toliko tudi za sebe! Dokler pa delajo »kmečki« zastopniki samo parado za razne »liberalne«, »klerikalne« itd. gosposke stranke, je kmetom nemogoče, da bi uveljavili svojo pravico na državni proračun!

Spoznanje, kako silno so potrebne kmetom lastne politične kmečke organizacije, vedno bolj prodira po celi Evropi. Na Češkem imajo silno mogočno kmečko-republikansko stranko, ki sedi že leta in leta v vladi in je za češke kmete silno mnogo dosegla, ker ima skoraj vso državno moč v rokah. Na Češkem se praktično vidi, kaj pomeni Radićeva be-

seda o kmečki pravici na državni proračun! Mogoča je kmečka organizacija v Rumuniji, ki je ravno sedaj prevzela vladno samo v svoje roke. Kmetje pa se mogočno organizirajo tudi v Avstriji, na Nemškem, v Franciji in na Poljskem. Te kmečke organizacije so pa tudi najboljša garancija za ohranitev miru.

Sovražniki kmetov.

Proti naraščajoči moči kmečkih strank pa se dviga pokvarjena gospoda v celi Evropi.

Tu so v prvi vrsti angleški lordi in madžarski grofje. Angleški lordi in ogrski grofje imajo v svoji lasti skoro vso zemljo v svojih deželah in se boje agrarne reforme, t. j. razdelitve veleposestev med kmete, ki zemljo res obdelujejo, kot hudičeva mati žegnane vode.

S temi plemenitimi ostanki temnega srednjega veka so tesno zvezani veliki kapitalisti. To so v prvi vrsti tisti ljudje, ki žive od vlivanja novih topov in od izdelovanja vojnih ladij in od vedno novih pušk. To je tista banda, ki plačuje in vzdržuje nebroj časopisov, v katerih neprestano povzdigujejo »nacije« (»narod«) in hujskajo na vedno nove vojske, ki so zanje neusahljiv vir milijardnih dobičkov. Mir med narodi je za te ljudi nekaj groznega! Zato so ti ljudje tudi glavni podporniki militarizma, ampak to oni niso iz »navdušenja za domovino«, ampak edinole iz ljubezni za svoj žep! Kolikor več je vojska in kolikor več ljudi se pokolje, toliko več je milijard iz davčnega denarja v njihovih blagajnah!

To bando podpirajo žalibog tudi vse visoke duhovščine vseh ver v Evropi. Podpora visoke duhovščine je plemenitašem, militaristom in velikim kapitalistom silno dobrodošla, ker vedo jako dobro, kako silno se priprosti ljudje boje raznih »hudičev« in zato ti mogočneži vsem veram dajejo prav radi vse mogoče koncesije, samo da jim pomagajo držati kmete na vrvi.

Vidite, to so silni kmečki sovražniki! Najhujši kmečki sovražnik pa je kmet sam, ki v svoji nepoučenosti svojih sovražnikov ne spozna in ne vidi, ampak še vedno naseda raznim »nacionalnim« in »verskim« sleparijam (»narod je v nevarnosti«, »vera je v nevarnosti« itd.).

Kako delajo.

Vsa ta plemenitaška, velekapitalistična in »popovska« čedna družba, ki ima še danes v Evropi, zlasti v zapadni Evropi, odločilno besedo v politiki, dela z vsemi silami na to, da se kmečki pokret v srednji in vzhodni Evropi zatrt!

Ta banda, v kateri je združena vsa pokvarjena gospoda cele Evrope, proglašajo kmečki pokret za — boljševizem, čeprav vsak magarac vé, da je ravno kmet tisti, ki brez privatne lastnine ne more obstati! Ta banda proglašajo kmečki pokret in kmečko misel za — revolucijo, in kar ta banda zapove, to trobi na njen ukaz na tisoče časopisov in kar ti časopisi načevkajo, to ponavlja v svoji politični neumnosti in kratkovidnosti skoro vsa takozvana »inteligenca«. Le pogledajte nekoliko okoli sebe v Sloveniji!

Kako je pri nas?

Pred 5 leti je bil na vladi v Bolgariji Stambolijski in njegova kmečka stranka. To pokvarjeni gospodi ni šlo v račun. Plemenitaški, velekapitalistični in duhovniški pokvarjenci vseh ver smatrajo balkanske kmete samo kot »materijal«, ki naj gre lepega dne prelivat svojo kri za angleški in francoski kapital v Rusiji, da bi namreč Rusija plačala v zlatu svoje dolge. Ker pa se kmečka vlada v Bolgariji skoro gotovo ne bi hotela tej bandi pokoriti in ne bi hotela dati bolgarskih kmetov za kolone v Rusiji, zato je bilo treba Stambolijskega ubiti. In ubili so ga in z njim vred še na tisoče bolgarskih

kmetov! Danes vladajo v Bolgariji ljudje po milosti velekapitala, ki bodo brez obotavljanja gnali mlade Bolgare v Rusijo prelivat kri, pa ne »za domovino«, »tudi ne za nacijo«, ampak za nenasitne žepe francoskih judov in angleških lordov! Zakaj ta gospoda ne gre sama po svoje milijone?!

Kako pa je pri nas? Kdo se ne spominja, s kako silno vneto so belgrajski vlastodržci proglašali Radića za — boljševika! To delajo ali vsaj poskušajo delati še dandanes, čeprav že vsak osel vé, da kmet sploh ne more biti »boljševik«, dokler se zemlja ne izpremeni v navadno fabriko. Dokler človek ne bo znal sam delati solnce in dežja, toliko časa ni z osemurnikom na kmetih nič! Ampak belgrajski modrijani bodo vseeno trobili, da je naš kmečki pokret — boljševizem!

Dne 20. junija t. l. so ubili Radića in njegove tovariše. Ali sedaj razumete, zakaj so padli? Kakor v Bolgariji, tako bi rada zgoraj omenjena banda menda tudi pri nas preprečila razvoj kmečke misli in preprečila, da bi se kmetje osamosvojili, ker hoče imeti na Balkanu sploh neumne kmete in pokorne kmete, ki naj bi žrtvovali zopet svoje kosti za blagor francoskih in angleških lordov bogve na katerem bojišču!

Kmetje — organizirajte se!

Vse take in podobne naklepe svetovne oderuške bande pa lahko kmetje z lahkoto preprečijo, če se organizirajo v svojih lastnih kmečkih političnih strankah.

Ni res, in stokrat in tisočkrat ni res, da bi bila pri nas »vera v nevarnosti«, ker se vera ne da nikomur odrezati z nožem ali z bajonetom kakor nos ali pa uho. Vera je v srečo, kdor jo pač ima, in od tam jo je nemogoče iztrgati.

Ravno tako ni res, da je »nacija« v nevarnosti. Take stvari pišejo navadno ljudje, ki še sami ne vedo, kaj je »narod« ali »nacija«.

Res pa je, in stokrat in tisočkrat je to res, da je v nevarnosti kmečki žep in v nevarnosti so uboge kmečke kosti. Ta nevarnost pa se da, kakor rečeno, z lahkoto preprečiti, samo če kmetje hočejo! Ni drugega treba, kakor da kmetje pokažejo vrata vsem strankam, v katerih odločuje pokvarjena gospoda, t. j. tista gospoda, ki zavedno ali nezavedno služi velikemu kapitalu in njegovim pomočnikom pod krinko »ogrožene vere« ali pa »ogrožene nacije« in če se odločno organizira v stranki, ki zahteva:

Svoboden kmet naj svobodno odloča o usodi svobodne Slovenije.

To pa zahteva Slovenska kmečka stranka, ki je tesno zvezana s Hrvaško kmečko stranko. Premislite to, kmetje, in odločite se, dokler je čas!

Kmečka vlada v Rumuniji.

Pretekli teden je doživela nam sosedna Rumunija važen političen preokret. Dosedanja »liberalna« vlada je morala odstopiti, novo vlado pa je sestavil voditelj rumunske kmečke stranke Maniu.

Dosedanja »liberalna« vlada v Rumuniji je bila prav izrazita vlada rumunske pokvarjene gospode. Beseda »liberalen« se je tej gospodi toliko prilegala kakor kravi sedlo. »Liberalen« pomeni namreč »svobodoljuben«, toda rumunski gosposki »liberalci« so bili prav take sorte tiči kakor jih poznamo mi v Beogradu, n. pr. med radikali. Tem ljudem je bila glavna stvar, da so na javne stroške sami bogateli. Oni so prodajali vse, kar je bilo za prodati, in so dajali tujcem vse mogoče koncesije, samo če je bila provizija dosti velika. Pri volitvah so sleparili, da je bilo groza, zato pa so imeli vedno »trdno« večino vseh tistih, ki bi radi živeli od lumparij. Na njihovi strani so bili seveda vsi rumunski plemenitaši (»bojari«), potem vsi judovski oderuhi, ki jih je v Rumuniji na stotisoče, in žalibog tudi vsa duhovščina, ki pa je tam pravoslavna. Vsa ta lepa družba je rumunske kmete tako odirala, da v tej silno bogati deželi kmetje niso drugega jedli kot »mama-ligo« (polento), o kmečkih hišah pa še govora ni. Kmetje stanujejo večinoma v jamah, ki so pokrite s slamo, in v teh jamah se zbirajo ljudje in živali skupaj, podobno kakor v nekaterih krajih na Laškem, kjer razmere za kmete niso dosti boljše kot v Rumuniji.

Omeniti moramo pa še nekaj. Po vojni je Rumunija pridobila več dežel, med temi tudi Bukovino, Erdeljsko in Besarabijo. Prebivalci Bukovine in Erdelja so nekakšni »rumunski prečani«, ki jih je »liberalna« gosposka sodrga v Bukareštu (glavno mesto Rumunije) zelo tlačila. Kakor je splošno znano, v Beogradu »prečanov« ne tlačijo, ampak ravnaajo z njimi lepo, kakor vsi vemo in čutimo. Tudi ti rumunski prečani so vsi organizirani v veliki rumunski kmečki stranki, ki je sedaj prišla na vlado. A pri nas?

Izpememba v Rumuniji je jasen dokaz, da moč pokvarjene gospode tudi ne sega do neba! Tudi v Rumuniji je imela »liberalna« gospoda v rokah policijo, žandarmerijo, armado in državno blagajno, pa se je le morala umakniti nezlomljivi volji rumunskega naroda in neomajni disciplini kmečke stranke. Za nas je to jako vzpodbujajoč primer in dokaz, da tudi v Belgradu ne morejo zrasti drevesa do neba!

Moč kmečkih strank v Srednji Evropi raste kljub vsem nasprotjem in kdor razume znamenja časa, ta pojde tudi v Sloveniji z nami in z našo Slovensko kmečko stranko!

Davki, davki in zopet davki!

Tudi v mariborski oblasti okrog 25 milijonov novih davkov. — Prihodnje leto bo plačala Slovenija 138 milijonov oblastnih davkov. — Jesensko zasedanje mariborske oblastne skupščine.

Za 5. novembra je bila sklicana tudi mariborska oblastna skupščina s kraljevim ukazom na jesensko zasedanje.

Po obligatnih formalnostih je podal veliki župan obširno poročilo o stanju občne uprave v mariborski oblasti. Iz poročila omenjamo, da je bil na oblastno samoupravo prenešen tudi gasilski in živinorejski fond. O občinskih volitvah v Prekmurju naglašajo, da so se izkazali vsi pomisleki radi vršitve volitev v Prekmurju kot prazni. Poročilo navaja, da je veliki župan v smislu uredbe oblastne skupščine iz poletnega zasedanja, razpisal

volitve v okrajne zastoje za 3. februarja 1929 in istotako volitve v okrajne cestne odbore v Prekmurju, Medjimurju in na Koroškem? Kriminalna statistika je jako pestra in izkazuje raznih kaznivih dejanj 13.511, med temi je umorov 10, ubojev 21 in 4 detomori. Avtomobilov izkazuje statistika 511 potniških in 217 tovornih ter 612 tovornih koles. Izselilo se je od novembra 1927 do konca septembra 1928 748 oseb (od teh 467 iz Prekmurja) večinoma v Brazilijo, Urugvaj in Kanado. V Severno Ameriko sta dobila od 10 prosilcev potne liste samo 2. Osnovnih šol je v oblasti

447 s 644 moškimi in 1034 ženskimi učnimi močmi in jih obiskuje 63.661 otrok. Srednje šole imajo 35 razredov s 27 sporednicami; obiskuje jih 2124 dijakov. Na učiteljskih je 190 moških in 360 ženskih dijakov. Meščanske šole obiskuje 3153 učencev in učenk. Kmetijski posli so bili prenešeni na oblastno samoupravo, pri velikem županu je ostal samo še oblastni kmetijski referent. Izvršila so se najnujnejša regulacijska dela na Dravi in Muri, za regulacijo Savinje pa so priprave v teku. Zdravstveno stanje je v splošnem dobro, prebitek prebivalstva v l. 1927 znaša 6854.

Poročilo predsednika oblastnega odbora obširno razpravlja delovanje oblastnega odbora. Uradniški aparat je precej obsežen ter ima samo osrednji oblastni urad že 67 uslužbencev. Nadalje razpravlja delo in načrte posameznih oddelkov.

O oblastnem proračunu je poročal oblastni odbornik Kranjc. Izdatki znašajo 63.881.569 dinarjev (torej okoli 25 milijonov več kot lani), dohodki pa 64.336.569 Din. Oblastni proračun izdatkov in dohodkov se razdeli tako-le: redni izdatki 62.881.569 Din, redni dohodki 63.336.569 Din. Višek rednih dohodkov 455.000 Din, izredni izdatki 1.000.000 Din, izredni dohodki 1.000.000 Din. Višek dohodkov nad izdatki se razdeli na živinorejski in gasilski fond. Oblastni odbornik Kranjc dokazuje v svojem poročilu potrebo zvišanja davkov s tem, da posli oblastnega odbora vedno naraščajo in trdi, da zvišanje ne za-

dene prehudo narodnega gospodarstva. Dokazuje, da še vedno nismo tako obremenjeni z davki, kakor n. pr. v Angliji, Franciji, Češki itd. (!) Pri razpravi je naglašal finančni referent dr. Veble, da se je držal oblastni odbor pri sestavi proračuna načela, da ne sme biti oblastna samouprava vezana samo na sredstva državnih dotacij, če hoče, da lahko nadaljuje svoje začrtano in že začeto delo. O proračunu se je vnela po poročilu fin. referenta debata, v kateri so govorniki opozicije ostro kritizirali oblastni proračun, od katerega ljudstvo zopet ne bo imelo ničesar, ker se oblastni odbor odteguje kontroli. Od preteklega leta ni nikakih obračunov, da bi videli, če ima ljudstvo res kaj od svojih velikih bremen, ki jih nalaga oblastna skupščina. Oblastna trošarina na vino ubija vinogradnika, ki je vsled inozemske konkurence in slabih trgovinskih pogodb itak že na robu propada. Milijon dinarjev, ki se hoče dati vinogradnikom kot brezobrestno posojilo, bodo deloma požrli stroški komisij, ki bodo razdeljevanje posojila nadzorovale. Davek na električni tok je udarec tudi za deželo, ker bo letos petkrat večji in se bo vsakdo bal električne napeljave, ker mora sklepati, da bo davek na elektriko rasel kakor doslej. — Mnogim poslancem SLS iz vrst kmetov se je poznalo in so nekateri celo s pritrdjevanjem pokazali, da jim je kritika opozicije všeč, ko pa je prišlo do glasovanja, so uklonili tilnike pred go-spodo in glasovali za — proračun!

Nekaj za slovensko inteligenco!

Z besedo »inteligence« označujemo navadno šolane ljudi, t. j. ljudi, ki so obiskovali poleg ljudske šole še gimnazijo ali realko ali pa še visoke šole. Ti šolani ljudje postanejo na podlagi svoje strokovne in več ali manj tudi splošne izobrazbe sodniki, advokati, zdravniki, profesorji itd. To skupino ljudi imenujemo na kratko z besedo »inteligence«. Bolj pravilno pa je, če jih imenujemo »šolane ljudi«, ker se to, kar označa beseda »inteligence«, navadno ne da pridobiti s šolskim znanjem, ampak je to človeku v večji ali manjši meri že prirojeno. Dokaz: Fantje, ki niso že od narave »kumštni« ali »brihtni« in »dobre glave«, niso za šolo!

Najboljši dokaz, da šolani ljudje niso že zaradi šolanja tudi »brihtni« ali »inteligentni«, vidimo v politiki. Poznamo odlične in strokovno visoko šolane juriste, medicince, profesorje itd., ki so v političnih vprašanjih včasih kar otročji, da ne rečemo nespametni. Število takih ljudi je zlasti v Sloveniji ogromno, posebno še, kolikor se tiče razumevanja naše kmečke ideje, naše kmečke ideologije (miselnosti) in naše kmečke politike.

Ogromna večina slovenske »inteligence« je v političnem oziru »napredna«. Kaj naj si pod to besedo mislijo, gospodje inteligenti večinoma sami ne vedo. Če jih o tem vprašam, odgovarjajo navadno: »Mi ne maramo farške komande« — nikdar pa ne vedo povedati, kaj da hočejo: Ali hočejo gospodstvo bankirjev v državi? Ali hočejo gospodstvo kmetov ali delavcev? Ali kaj pravzaprav sploh hočejo, če sploh kaj hočejo?

Tudi danes, ko je postala beseda »kmečka demokracija« nekako moderna, naša inteligenca prav malo ve, kaj ta beseda pomeni. Učeni gospodje doktorji itd. pravijo navadno, da je to zveza dveh strank, namreč »esdesarske« in »radičevske«, ki ima namen pobijati klerikalce! Tak odgovor lahko slišite sto- in stokrat iz »učenih« ust naše inteligence, ki se niti v sanjah ne zaveda, kako otročji je tak odgovor in šolanega človeka naravnost nevreden!

Zato hočemo ponoviti na tem mestu odstavek iz govora Svetozara Pribičevića, ki je tudi za našo »napredno« inteligenco jako merodajna oseba. V svojem govoru v Gospiću (v nedeljo 11 t. m.) je rekel Pribičević:

»Dragi kmetje! Gledal sem v Beogradu nekaj let, kako prihajajo v Beograd cele procesije lačnih Ličanov, Bosancev in Dalmatincev, ki zastoj prosijo kruha. Glad mori že nekaj let velike pokrajine naše države. Nekdaj je narod hodil v Ameriko in od tam pošiljal domov dolarje. Sedaj mu je še ta pot zaprta. Zato pa pravimo z vso pravico: Dovolj je te cincarske gosposke politike! Mi hočemo, da se že enkrat v tej državi vodi socialna, t. j. kmečka politika. Če bi kdo rekel, da se mora voditi kmečka politika v Angliji, kjer pride na 100 prebivalcev komaj 18 kmetov, bi bil tak človek bedak. Če pa pravimo, da se mora v naši državi voditi kmečka politika, je to čisto pravilno rečeno, ker pride pri nas na 100 ljudi po 80 kmetov. Na Angleškem so delavci »narod«, pri nas pa kmetje. Toda gospoda v Beogradu in pokvarjena gospoda v naših krajih služi edino hegemonistični politiki (politika nadvlade Beograda nad drugimi, op. ur.)«

Slovenska inteligenca — ali slišiš? Ali razumeš? Kdaj se bodo začele tudi slovenskim šolanim ljudem odpirati oči? Kdaj se bo začela tudi slovenska inteligenca dvigati iz močvirja staro-avstrijskih političnih slagerjev in kdaj bo začela premišljati, govoriti in pisati o kmečki politiki in o kmečki politični miselnosti (ideologiji) tudi slovenska inteligenca? Kdaj bo sledila Svetozarju Pribičeviću?

Bukova drva

ponudite z navedbo cene in množine družbi „**Ilirija**“ Ljubljana Vilharjeva cesta za glavnim kolodvorom.



se neprestano suče okrog solnca.

Ravnotako mirno mine dan ko se pere perilo, če gospodinja izkoristi 7 prednosti, katere ima

Schicht
Terpentin-
Milo s svojimi prednostmi

Predlogi naših oblastnih poslancev.

Predlog Ivana Pipana za dovolitev podpore v znesku 10.000 Din za popravilo bivše deželne ceste Škofelca—Klanc—Gumnišče—Pijava gorica.

Predlog Ivana Pipana za sprejetje občinske poti Laverca—Babna gorica—Ig med deželne ceste druge vrste.

Predlog Ivana Pipana za popravilo oziroma novo zgraditev vodnega rezervarja v Lanišću, občina Šmarje. In sicer naj oblastni odbor po svojih strokovnjakih napravi načrt za nov rezervar oziroma za popravilo, če se stari popravi da ter naj prispeva 50% k zgradbenim ali popravilnim stroškom.

Predlog Janko Bukovec za dovolitev podpore za zgraditev občinske ceste Srednji Globodol—Gor. Globodol—Mišji travnik na deželno cesto nad Biško vasjo v občini Mirna peč.

Občini Mirna peč se dovoli podpora v znesku 100.000 Din z nalogo, da s tem denarjem popravi pot iz Srednjega Globodola—Gor. Globodol—Mišji travnik na deželno cesto nad Biško vasjo. Ta podpora naj se uporablja za strelivo, dninarje in drugo. Pritegnjejo pa naj se tudi prizadeji k naravnim prispevkom, da bo s temi sredstvi pot spravljena v tak stan, da bo uporabna za vsako vožnjo.

Ta podpora naj se izplača do konca novembra 1928.

Predlog inž. Fran Zupančiča, da oblastni odbor zahteva od poštne uprave, da se Škocjan na Dolenjskem zveže z telegrafom ali telefonom z ostalim svetom. Oblastni odbor naj v imenu Oblastne skupščine posreduje, da se Škocjanu čimprej dobi brzojavno ali telefonsko postajo.

Interpelacija Janko Bukovec na predsednika Oblastne skupščine v zadevi osušitve močvirja med vami Rače selo—Blato—Vel. Ševnica—Sp. Ševnica—Škrjanče—Zagorica—Hudo—Brezvica v občinah Trebnje in Mirna.

Dne 28. februarja 1927 sem stavil na predsedstvo oblastne skupščine predlog za osušitev gori imenovanega močvirja in nujnost tega predloga utemeljil v predlogu samem in v odseku.

Nekaj dni po stavljenem predlogu je o njem razpravljala Kmetijski odsek in staval skupščini tale predlog: Odstopi se oblastnemu odboru, da napravi načrt in proračun. Ta predlog je bil od skupščine soglasno sprejet.

Zato vprašam v koliko je sklep oblastne skupščine izvršen?

Kmetijska podružnica v Slovenski Bistrici je na splošno željo članov ustanovila skladišče za umetna gnojila in druge potrebščine. Članstvu se naznanja, da so v zalogi sledeča umetna gnojila: nitrofoskal, apnov dušik, tomasova žlindra, 40% kalijeva sol in kajnit. V prihodnjih dneh dospe tobačni izvleček in arborin. Dobijo se vse potrebščine pri skladiščniku g. Maliju. Nadalje ima podružnica v zalogi dve travniški brani, drevesno škropilnico in obračalni plug. V nekaj dneh dobi original Heidov trijer V./II., ki ga je podružnica nakupila s prispevkom oblastnega odbora. Vse orodje izposoja tč. načelnik proti malenkostni odškodnini. Če se bo prijavilo najmanj 20 udeležencev, se bo vršil tridnevni brezplačni sadjarski tečaj v podružničnem sadonosniku. Začetek in program tečaja se bo pravočasno objavil. — Načelnik.

POLITIČNE VESTI

Lepa bratovščina.

V beograjskih režimskih časopisih, ki dobivajo redno bogate podpore iz dispozicijskih fondov, torej iz davčnega denarja cele države, tudi pod vladno »največjega Slovenca« dr. Korošca, čitamo, da so se gospodje ministri med seboj prav grdo opsovali in ozmerjali. Tam beremo, da je izjavil g. minister prosvete, torej eden najbolj posvetljenih sedanjih Koroševih ministrov, da »ima u vladi i mangupa«. To je prav grda beseda in pomenja po našem jeziku potepuha ali barabo. Naj ima človek že kakršno hoče mišljenje o ministrih gospoda Korošca, eno pa je gotovo, takšnega ne sme imeti, kakor ga ima sam član te vlade gospodin Grol. Zato je vsa javnost napeto pričakovala, kako se bo to delikatno vprašanje rešilo. Najpoprej ogorčenje! Radikalji s takim ministrom ne morejo več skupaj sedeti! Korošec v strahu mešetari in gladi kakor poredne otroke. Grol popravlja in tolmači. Toda tolmači tako, da se določno ve, katerega od ministrov je baš o tem označil. Prihaja k Grolu sam Davidović in beremo, da ga bodri. Beremo, da zahteva »Pravda«, osebno glasilo g. Marinkovića, lastnika dispozicijskega fonda in vnanje zadeve, odstop g. Grola. Isto vsi radikalji. Mangup ostaja. Pa skliče Korošec sejo ministrskega sveta. Cela bratovščina, že kakorkoli med seboj imenovana, se lepo zbere in zboruje dolge tri ure in zopet beremo: g. Grol je podal zadovoljujočo izjavo in incident je poravnal. To je res pravi čudež sv. Antona. In sicer že tretji po vrsti. Nič ne vemo ne kaj ne kako! Samo ono prvo »da ima u svoji vladi mangupa«.

Koroščeva izjava.

Dopisniku »Jutarnjega lista« je g. premijer blagoizvolil dati izjavo za javnost. Zanimiva sta samo dva stavka. Prvi se glasi: »Moramo dalje mirno čakati na preokret v KDK.« On že, zlasti še, če se pomisli, da se ima svojem položaju zahvaliti edino le groznemu zločinu Puniše Račića. Da Puniša Račić ni moril, ne bi nikoli nastala sedanja situacija, a da te situacije ni bilo, ne bi nihče vedel za g. Korošca. Njemu je torej ta situacija po volji in kolikor delj časa bo trajala, toliko zadovoljnejši bo sam s seboj. Je pa veliko vprašanje, če morejo s takim tolmačenjem biti zadovoljni državljani te države in pred vsem Slovenci, ki so ga volili. In koliko časa morejo mirno gledati Korošca vsi oni, ki jim je že danes jasno, da sedanja vladina politika z vsakim dnem pogoršava položaj in vodi državo v sigurno propast. Druga modrost, ki mu je ušla, ko je drugič odprl usta, pa se glasi: »Mi nečemo ustvarjati atmosfero za sovraštvo, nego za pomirjenje in sporazum.« — Ali ni to višek roganja in cinizma? On, ki je kakor rdeča krpa za pomirjenje purana, tako tudi kot predsednik vlade za pomirjenje Hrvatov, ki je po vsem dosedanjem zadržanju, po prihodu in načinu obstanka takorekoč eno samo izivanje, on se upa rogati iz takih stvari. Ne, več takta smo mu vseeno pripisovali!

Gospod škof v klubu.

»Slovenec« javlja kot veliko senzacijo, da je ljubljanski gospod škof prispel v Beograd službeno in da je posetil tudi Jugoslovanski klub. Nas pri tem zanima prav majhna okolnost. V Jugoslovanskem klubu sedi še danes kot njegov redni član Vlado Pušenjak, ki je soppodpisal znani predlog morilca Puniše Račića. Kmetje imamo že definitivno svoje mišljenje o tem in to vsi brez razlike na stranjo. Tudi volilci Vlade Pušenjaka. Toda o duhovščini še nič ne vemo, kako sodi o tem koraku pobožnega gospoda. Tudi škofje molče k temu koraku. Zdaj pa bi radi vedeli, če

je bil Pušenjak doma, ko je bil tam na obisku g. škof in kako sta se pozdravila. Na vsak način bi naj bilo o tej stvari malo bolj zgovorno klerikalno časopisje!

Blamaža »Slov. Gospodarja«.

Neumni ljudje so vselej tudi hudobni, pravi pregovor, a da bi hudobni ljudje bili vselej tudi neumni, to je dokazal šele »Slov. Gospodar«. Ko je tovariš Pucelj govoril v Celju na shodu KDK in omenjal veličastveni shod v Sisku, ki se je vršil nedeljo poprej, je uporabil tudi nekaj zgodovinskih spominov baš iz teh tal ter omenil, da smo se na tistih tleh združevali že pod Ljudevitom Posavskim in pozneje leta 1593 pa smo baš tam Hrvati in Slovenci vrgli Hasan Pašo v Kolpo. »Jutrovo« poročilo pa je imelo smolo in tiskarski skrat je baš tu spustil celo vrsto. Seveda je »Jutro« drugi dan to popravilo. O tem pa so pisali tudi drugi listi brez pogrške, zlasti točno zagrebške »Novosti« ter »Narodni val«. Na shodu je bilo tudi mnogo radovednih klerikalnih pismoukov, med njimi celo profesorji. Ti bi bili že obvestili svoje redakcije, če bi se bila kateremu govorniku pripetila nesreča. Pa je ni bilo. Ravno nasprotno! Saj ni treba, da je človek ravno učen, kakor kakšen Žebot ali Falež ali Bedjanič ali Vrečko ali katera druga od velikih klerikalnih korifej, pa se že lahko informira, če hoče katero ziniti tudi iz zgodovine. Saj smo imeli Starete in Grudne, Stoklase in Parapate, Valvazorje in Vrhovce in Hrvatje Lopašice in druge in tam je mnogo več, nego znajo vsi klerikalci skupaj in ne samo »Gospodarjevi« člankarji.

V ostalem je znano tudi to, da klerikalci sami ne verujejo v Puceljevo zabitost, kajti če bi verovali, potem bi jim bil celo simpatičen, pa bi morda še Vrečka ali katerega drugega izpodrinili. Kaj je toraj vzrok, da uporabijo pri »Slov. Gospodarju« borno tiskovno pogrško za uvodni članek in to celo tedaj, ko so že popravek prečitali? Kaj je vzrok, da za takšne bedaste stvari uporabijo celo prvo stran svojega tednika in prepisujejo po cele odstavke gori omenjenih zgodovinarjev? Vzrok je v polomu klerikalne politike. Ponižna tlaka, ki jo delajo velikosrbskim hegemonistom, jim je odvzela vsako misel, prepovedala vsako borbeno kretnjo. Avtonomija je šla rakom žvižgat, njeni borci stoje ob beograjskem centralizmu, kakor stražniki ob božjem grobu in branijo s sulicami, da se ne bi kdo približal nekdanj tako centralistični ustavi. Kako strašna in velika pa tudi neskončno pravična je kazen božja! — In vse to bi radi pokrili s svojo veliko učenostjo, po drugi strani pa z dozdevno nevednostjo zgodovine tov. Pucelja. Zato jim blamaža v »Slov. Gospodarju« prav od srca privoščimo! Le še večkrat tako!

Katoliški tisk.

Klerikalci posvetijo poseben teden agitaciji za svoje politično časopisje, ki ga imenujejo »katoliški« tisk. Sem spadata poleg »Slovenca« tudi »Domoljub« in »Slov. Gospodar«. Kdor redno prebira zadnja dva, ta mora sčasoma postati popolnoma neumen, hudoben in lažnjiv. In je vendar še le malo duhovnikov, ki bi ne hoteli agitirati za to umazano časopisje. Večina agitira s prižnice in spovednice ter leta celo po hišah in lovi naročnike, misleč, da rešava sv. vero. Kolika zmotna in zaslepljenost! Naš list ne smatrajo za »katoliški«, ker nije in seka po Koroševem hlapčevstvu pred cincarji na Balkanu, nego ga ob agitaciji proglašajo celo za brezverski časopis. Vsak časopis pa je takšen, kakoršni so tisti, ki ga pišejo. In če se »Slovenskemu Gospodarju« zgodi, da njegov urednik, ki je bil katoliški duhovnik in doktor vseh mogočih cerkvenih znanosti, prestopi v pravoslav-

je in se oženi ali se drugemu »katoliškemu« časopisju primeri, da mu bivši urednik-duhovnik sploh iz cerkve izstopi, so to resnično neprijetne stvari, ki pa dajo mnogo misliti. Nam se to še ni zgodilo. Nam se dogaja baš nasprotno. Da namreč naš urednik postane glavna moč pri »Slovenec«. Mislimo, da ni odveč če se tudi takele stvari premišlujejo v tednu »katoliškega« tiska.

»Slov. Gospodar« o dnevnicah.

V zadnji številki »Slov. Gospodarja« piše notico »Če dnevnic ni...« Pravi na koncu, da bo zmagal — denar. Klerikalci pričakujejo, da bodo KDK spravili na kolena, če odvzamejo dnevnic in zato pišejo, da bo zmagal denar. Nikoli nismo imeli dobrega mišljenja o klerikalcih, toda tudi nikoli nismo pričakovali, da bodo tako daleč padli, da pri njih zmaguje v politični borbi denar. Je sicer resničen nemški pregovor »Wie der Schelm selbst ist, so denkt er von anderen«, ali je še bolj resnično, da pri KDK ne bo zmagal — denar in ne vse druge klerikalne lumparije.

IZ STRANKE

Ljubljana. Odbor krajevne organizacije SKS je na svoji zadnji seji sklenil prirediti za letošnjo sezono zopet stalne diskuzijske večere, ki se bodo vršili vsaki petek ob 20. uri. Vabimo vse naše tovariše, da se polnoštevilno udeležujejo teh naših večerov. V petek, dne 9. t. m. se je vršil prvi diskuzijski večer, na katerem je predaval tov. J. Karadjole o temi: »Slovenski seminar v Brnu.« V petek 16. t. m. predava tov. prof. dr. Franče Veber o temi: »Državljanstvo in socijalna vzgoja človeka.«

Shodi SKS. Preteklo nedeljo so se vršili shodi v Horjulu, Št. Vidu, Prevaljah in Vuzenici.

MLADINSKI VESTNIK

Medvode. Tukajšnje Društvo kmetijskih fantov in deklet je priredilo v nedeljo 11. t. m. predavanje o radiju. Ker vemo, da utegne — prav uporabljen — radio-aparat postati pijonir prosvete na deželi, strokovni učitelj našega kmeta, obrtnika in delavca ter zanesljiv tržni in vremenski poročevalec našega pridobitnika, smo v številni udeležbi pokazali obilo zanimanja za to novodobno pridobitev. Prepričani smo, da bo radio-aparat že v par letih postal vsaj tako potreben kakor ura, ako le bo program ustrezal našim potrebam. Zvezi pa iskrena hvala za trud.

Ljubljana. Društvo »Mlada generacija« je priredila v nedeljo, dne 11. novembra t. l. v salonu gostilne pri »Mraku« na Rimski cesti 3 za svoje nove člane in članice lep pozdraven večer, ki je izpadel nad vse zadovoljivo. Na programu je bilo nekaj recitacij in petje. Tov. Lazar je prav lepo podal svojo »Mati«, dalje se je prav dobro izkazal tov. Čamernik, posebno priznanje pa gre tovarišici Milici Čučkovi, ki je zapela ob spremljevanju klavirja »Nezakonsko mati« in »Sonja«. — Predavanja so se vršila v nedeljo 11. t. m. v Vel. Loki, kjer je predaval tov. Ivo Jelačin o »mlekarstvu«, v Medvodah je imel predavanje tov. Vozel o »radiu«, v Savodnju je predaval tov. D. Šauer o temi: »Kaj je država, cilji države itd.«, v Želimljah je predaval tov. Grk o temi: »Ruska revolucija in boljševizem.« Vsa predavanja so bila dobro obiskana. — Prihodnja predavanja naj vsako društvo vsaj en teden preje naroče. Pozivamo tudi ostala naša društva, da zaprosijo za predavanja. V nedeljo predava v Št. Rupertu g. prof. Volavšek o temi: »Domači in inozemski trg.« Na Golem predava tov. prof. dr. Veber o temi: »Kmet in delavec.«

DOPISI

Iz Dolenjske. Razmere me silijo, da napišem par besedi o slogi vseh kmetov in delavcev. Štiri leta sem bil v tujini, kamor sem šel iskat zaslužka in kruha, čeprav ima naša slovenska domovina še dovolj prostora, da bi svoje sinove prehranila. V tujini sem vendar mnogo videl. Predvsem je tam sloga delavstva in kmetijskega ljudstva tista moč, ki jim je dala boljši zaslužek in lažje življenje. Hodil sem v cerkev, toda nikoli nisem slišal niti besede o politiki in strankah. Z žalostjo pa moram ugotoviti nezavednost in neslogo slovenskih kmetov in delavcev doma. Zato pa jim tudi tako slabo gre. Svoj voz pustijo kočirati posvetni in duhovniški gospodi, a sami garajo kot živina brez pravic in svobode. Kako lepo so združeni Hrvatje v svoji kmetijski stranki in njihova borba bo imela kmalu uspeh. Slovenci pa gledamo in se ne ganemo. S prižnice slišimo samo politiko in ničesar drugega. Vsa pridnost in delavnost našega kmeta in delavca nič ne pomaga, ako je na drugi strani popolna politična nezavednost. Fantje in dekleta so v prvi vrsti poklicani, da napravijo temu konec. Preporod slovenskega naroda more priti samo od nove kmetijske delavske složne stranke in mladinske organizacije. — Alojz Špec.

Sv. Križ pri Kostonjcih. Tukajšnja podružnica Kmetijske družbe priredi dne 19. t. m. v prostorih gostilne J. Kodriča vinski sejem. Razstavljeni bodo najboljši vzorci letošnjega cvička iz vseh tukajšnjih, po vsej Sloveniji znanih gor, kakor n. pr. Gadova peč, Dol, Bočje itd. Kupci bodo imeli priliko pokusiti na enem mestu cviček iz vseh tukajšnjih gor, ker drugače morajo iskati dobro robo od hrama do hrama po slabih potih ter ob slabem vremenu. Vabijo se vsi stranski trgovci in gostilničarji naj posetijo naš sejem, ker pri obilni izbiri bode lahko vsak kupil cviček kakoršnega si želi.

Medvode. Radi občinskih volitev, katere bodo v nedeljo dne 18. t. m., se pri nas ne štedi z lažmi in obrekovanjem. Toda prav zato vemo, da smo na pravi poti. Saj se držimo kažipotov, katere so in bodo postavili naši volilci. Nočemo več terorja, ampak hočemo, da se uvaža ljudska volja. To pa nekatere sebičneže tako boli, da zadnje dni poskušajo z vsemi ostudnimi sredstvi rešiti ostanke svoje potaplajoče se ladje, a zaman. Mi bomo v nedeljo izročili občinsko gospodarstvo možem, kateri ščitijo naše interese. Zato bomo vsi volili **prvo skrinjico**. Čeprav se našo listo hoče nazvati dekalistično, vsi občani vedo, da je bila soglasno postavljena od vseh gornjih vasi. Naša lista predstavlja radi tega pravo ljudsko voljo in zato bo tudi zmagala.

Kranjska gora. No, hvala Bogu, tudi nesrečno zaslepljenim pristašem SLS se je začelo svitati, kaj so volili. Kajti davke so jim kar na polovico zvišali, mesto kakor so pred volitvami obljubovali, da bodo davke, ako ne odpravili, vsaj veliko znižali. Nekaterim so zemljiški davek in hišno razredarino na polovico zvišali. Mnogim pristašem SLS, ki so se »borili za vero«, so se oči odprle in zatrjujejo, da so spoznali za katero »vero« se gre dr. Korošcu. Nas tako dejstvo zelo veseli, ker vidimo, da človek takoj spozna, ako hoče sam s svojimi možgani misliti, kaj pravzaprav delajo voditelji SLS in kako farbajo svoje nezavedne volilce.

Sv. Jurij ob Ščavnici. — Izjava. — Dolži se me, da sem pisec članka v Kmetiskem listu z dne 7. novembra 1928 pod naslovom »Sv. Jurij ob Ščavnici«. Ker pa sem nekriva, prosim cenjeno uredništvo, da se izjavi o moji nekrivdi in me tako reši sumničenja. Ela Majcen, učiteljica. — Uredništvo radevolje potrjuje, da gđ. Ela Majcen ni pisec omenjenega dopisa.

TEDENSKI KOLEDAR.

18. novembra, nedelja:
Oton.
19. nov., ponedeljek:
Elizabeta.
20. novembra, torek:
Feliks V.
21. novembra, sredo:
Darovanje M. D.
22. novembra, četrtek:
Cecilija.
23. novembra, petek:
Klemen.
24. novembra, sobota:
Janez od K.

SEJMI.

19. novembra:
Raka, Podsreda, Sv.
Jurij ob južni železnici, Šoštanj.
20. novembra:
Gor. Planina.
21. novembra:
Hotederšica, Podčetrtek, Sv. Barbara v Haložah, Sv. Jurij ob Taboru.
23. novembra:
Mojstrana, Sv. Lovrenc, Slovenska Bistrica.
24. novembra:
Gradac, Teharje, Loče.

VALUTE.

Dati moramo za:

	Din
1 nemško marko	13.57
1 švicarski frank	10.95
1 avstr. šiling	8.—
1 angleški funt	276.18
1 ameriški dolar	56.95
1 francoski frank	2.22
1 čsl. krono	1.68
1 italijansko liro	2.98

Naročajte
**KMETIJSKI
KOLEDAR**
za leto
1929



„Veselite se
z menoj“

pravi mlada gospa
Mica. „Zmeraj bom
vesela in dobre volje,
ker mi ne preči nikaka
težka muka, odkar
RADION pere sam.“



Varuje perilo!

Laško. Gradnja mestnega vodovoda bo kmalu uspešno zaključena. K lepemu napredku je občinski upravi samo čestitati. Samo naši vrli klerikalci so našli kost: stroški preko proračuna, visoka vodarina itd. Koliko pa z vodovodom mesto pridobi, jim ni mar. Kdo bi se zanimal za bodočnost? Kdo za higijeno? Kaj voda, zdrava in čista! Zvonovi, predvsem zvonovi!

Sv. Jurij ob Ščavnici. V noči, dne 7. novembra ob 10. uri, je izbruhnil nenadoma požar pri posestnici Kopun. Omenjena je bila vdova in je ravno obhajala poroko. Gosti so bili v najboljšem razpoloženju, ko je v minuti objel požar celo gospodarsko poslopje. Stavba je bila lesena in s slamo krita, vsled česar je pogorela do tal. Živina, razen ene svinje, je bila rešena. K požaru je prispelo pet gasilnih društev: Sv. Jurij, Dragotinci, Okoslavci, Slaptinci in Berkovci. Gasilci so se potrudili, da bi storili svojo dolžnost čim boljše, vendar se je opazilo, da jim je pomanjkalo vaje z brizgalnami. To je treba popraviti, sicer ne bodo mogla društva v slučaju požarov vspešno nastopati. Izvzeti moram berkovsko

društvo, ki zasluži pohvalo. Pri ognju se je jako odlikoval župni načelnik, nadučitelj Ivajnskič. Čast mu! — Pri nas je rojen Korošev Tunek, vulgo dr. Korošec. Njegovi sejmariji mu mislijo prirediti 1. decembra veliko slavnost.

Mala Nedelja. V nedeljo 25. novembra točno ob pol 4. uri se v Društvenem domu ponovi krasna narodna igra s petjem in godbo iz hrvaškega kmečkega življenja »Graničarji«. Za stare in mlade poučno, zabavno. Ne zamudite! Oglejte si jo vsi!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Dopisnik v zadnjem »Kmetiskem listu« piše, da imamo mnogo novic in da je vsa pozornost obrnjena na ivajnsko pošto, kjer razpolagajo z velikimi zalogami zdravilne masti. Opozorjen ravno na ta stavek v članku, dajem na znanje, da je tudi pri Jurju take masti dovolj in da ni treba hoditi v Ivajnec. — Po najnovejši vesti bo se delal slavalok pri Jurju in ne po prvotnem načrtu v ivajnski šumi.

Listnica uredništva: Več polemčnih dopisov iz St. Jurja ob Ščavnici nismo mogli priobčiti, ker ne zanimajo celo javnost.

NOVICE.

Korošecv strah. Kmetijski list je priobčil članek tov. Pucija o veličastnem zborovanju Kmetsko-demokratske koalicije v Sisku. Prekrasne narodne noše, preko 2000 konjenikov in čez 50.000 zborovalcev. Prišlo je toliko naroda, da se je vlada beogradske cencarije z dr. Korošcem na čelu v temeljih zamajala. Celo zborovanje je bilo posneto za film in so ga prikazovali pretekli teden v zagrebških kinematografih. Vlada se je pa tudi zborovanja na platnu prestrašila, da je film zaplenila. Policija je zaplenila tudi film, ki je bil posnet na Vseh Svetih, kako roma tisoče in tisoče naroda na Radičev grob. — Ni pa daleč čas, ko bo hrvatski kmetijski narod zaplenil dr. Koroščevo vlado in vso beogradske cencarijo.

Nova električna centrala. Državni premogovnik v Velenju je zgradil novo električno centralo, ki bo pričela obratovati že začetkom prihodnjega leta. Nova centrala bo razpolagala s 2400 konjskimi silami, a kasneje jo nameravajo pojačati še za 3600 konjskih sil, in bo oddajala tok tudi bližnji okolici.

Škrlatinka v Zagrebu. V Zagrebu se je v zadnjem času silno razširila škrlatinka med šolsko mladino. Že več kot dvesto slučajev obolenja za škrlatinko so ugotovili. Za en mesec so zaprli vse ljudske in meščanske šole.

Sestanek agrarnih odborov. — Občinski agrarni odbor iz Brezovice pri Ljubljani sklicuje za nedeljo dne 18. novembra ob 9. uri dopoldne pri Mraku v Ljubljani sestanek vseh agrarnih odborov, na katerem hočejo agrarni interesi sestaviti enotno organizacijo za celo Slovenijo. Mi to prizadevanje z veseljem pozdravljamo in bomo organizaciji nudili vso svojo pomoč, ker je popolna izvedba agrarne reforme temeljna zahteva naše stranke.

Smrtno se je ponesrečil na Bregu pri Ribnici žagar Jožef Šmalc. Pri zatvornicah ob žagi mu je spodrsnelo ter ga je voda zanesla pod kolo žage. S težavo so ga izvlekli vsega strtega izpod kolesa.

Potopljen jugoslovanski parnik. V Črnem morju se je potopil jugoslovanski tovorni parnik »Črna gora«. Njegova posadka je štela 50 moških.

Napredek v tatvinah. Zadnja leta se je silno razpasla tatvina koles ne samo v Ljubljani, ampak tudi v Zagrebu. Ni bilo dneva brez slične tatvine. V Zagrebu so pa te vrste tatovi napredovali. V zadnjih 14 dneh so odpeljali kar dva avtomobila najboljše vrste. Komaj se je šofer odstranil, že je bil na njemu lopov in se odpeljal v svet. Enega so že našli v Bosni, drugega pa še iščejo.

Poneveril je 130.000 Din v Brodu pri trdki Blučević njen uradnik Müller ter z denarjem pobegnil.

Letalska nesreča sredi mesta. V Novem Sadu je treščil sredi mesta na tla vojaški aeroplan, ki se je popolnoma razbil, dve hiši poškodoval, več oseb težko ranil, a pilot je ostal na mestu mrtev. Po preiskavi se je dognalo, da je napravil letalec samomor, ker je bil v preiskavi radi več prestopkov.

Na račun srečnih je hotel priti do denarja dunajski poštni uradnik Karel Pfundstein. Iz pisem je pobiral srečke, ki so zadele ter z njimi dvigal pri bankah dobitke. Toda kmalu so se pričeli oglašati pravi lastniki srečk in Pfundsteinovo sleparijo je policija razkrila, njega pa zaprla.

Izseljevanje v avgustu t. l. iz naše države je znašalo 1923 ljudi in sicer se je izselilo iz Hrvatske 1065, Slovenije 293, Vojvodine 251, Dalmacije 140, Srbije 86, Bosne in Hercegovine 75, Črne gore 13. Največ jih je odšlo v Kanado 834, U. S. A. 389, Argentinijo 347, Brazilijo 55, Uruguay 49 itd. Vrnilo se je v tem mesecu 414 ljudi.

Bolezni na pljučih so ozdravljive. Pouk o tem in okrepljeno voljo do zdravljenja morete črpati iz brošure nekega izkušenega zdravnika. Pišite takoj na naslov: Georg Fulgner, Berlin-Neukölln, Ringbahnstrasse 24, od koder dobite to brošuro na zahtevo doposlano brezplačno in Vas tozadevno opozarjamo na današnjemu Kmetškemu listu priloženi prospekt.

Zločin pred enim letom. V bližini Velesa v Macedoniji so te dni razkrili psi težak zločin, ki se je zgodil že pred enim letom. Ovčarski psi so na vaškem pašniku izkopali iz zemlje človeške kosti. Pastir je o najdbi takoj obvestil orožnike, ki so ugotovili, da je bilo v zemlji zakopanih troje ljudi, dva starejša in en otrok. Po skrbnem poizvedovanju so zločin kmalu odkrili. Kmetijski fant Peter Božković je že pred leti odšel od doma za kruhom. V Belgradu se je poročil in v zakonu dobil otroka. Ker ni mogel dobiti nikjer zaslužka, se je 1926. leta vrnil z ženo in otrokom domov. Oče in brat sta jih doma težko gledala. Nekega dne se dogovorita in pobijeta vse tri, nakar sta jih zakopala na pašniku. Oče je med tem že umrl. Ko so prišli orožniki k bratu in ga trdo prijeli, je ta vse priznal. Orožniki so ga odvedli v zapore.

Uboj na paši. Na paši sta se sprla dva mlada fanta na Bregah pri Krškem. Eden izmed njiju je potegnil v prepiru nož in ga zasadil drugemu v srce. Ranjeni fant se je zgrudil mrtev na tla.

Izbruh ognjenika Etna. Začetkom preteklega tedna je pričel bruhati ognjenik Etna v Siciliji. Veliki valovi lave so se spustili do bližnjih vasi in uničili številne vinograde, vrtove in hiše. Lava je prodrla tudi do mesta Valonazza in ga skoro vsega porušila in pokrila. Ljudstvo je pobegnilo na vse strani, ne da bi moglo kaj rešiti.

Republikanec zmagal proti demokratu. Kandidat republikanske stranke Hoover je bil z velikansko večino izvoljen za predsednika Združenih držav ameriških. Poraz demokratskega kandidata Smitha je velikanski. Za Smitha so se potegovali klerikalci celega sveta in mu je to najbolj pripomoglo do tako velikega poraza.

Duh časa je privedel do tega, da danes za pranje ni treba uporabljati nič drugega nego **RADION.** Visoke tehnične šole so preizkusile Radion ter dognale, da je popolnoma neškodljiv za perilo. Zadostuje, da se kuha perilo pol ure v raztopini Radiona; perilo je potem popolnoma čisto.

PODLISTEK

Alfonz Komel:

Spomini.

»Glejte, gospod učitelj,« dostavi Hostar, »tudi za mene je gozd najlepša slika. Kadar doma sedim in delam, vedno mislim na gozd. Že v otroški mladosti, ko so se drugi bali hoditi po gozdu, sem jaz do dobrega prehodil naš gozd. Poznal sem vsako drevo, vedel sem za vse ptičje, ki so gnezдили v našem gozdu. Ko sem pa nekoč ugledal srno z mladičem, se kar nisem mogel geniti z mesta, še dolgo potem ne, ko mi je izginil ta lepi prizor izpred oči. Tudi moj oče — Bog jim daj dobro — so me učili spoštovati gozd in njegove prebivalce. Ni čudno toraj, ako sem vzljubil gozd, in danes, ko pomislim, da bom moral vsled starosti kmalu opustiti lov, se mi stori inako.«

»Kaj pa ti, Ive, ali boš tudi ti tak, kakor je tvoj oče?« se obrne učitelj do Iveta, ki je bil ves čas nekam zamišljen.

»Upam, da bo,« se odzove Hostar mesto sina, »saj me je oni dan prosil, naj ga dam za logarja. Njegov ded, moj pokojni oče, so bili tudi logar in so morali moja mati sami voditi gospodarstvo. Tudi meni je bilo sprva težko ostajati cele dneve doma, neka neodoljiva sila me je vlekla v gozd in le stežka sem se zoperstavljal tej sili. Ali moral sem, ako sem hotel obvarovati gospodarstvo pred polomom. Kaj se hoče, v krvi nam je! Nič ne rečem, ko bi imel Ive brata, dal bi ga za logarja, a saj veste, da mu je starejši brat, moj prvi sin, ostal na Soči...«

Steza je postajala z vsakim korakom str-

mejša. Smrekov gozd je prehajal polagoma v jelšev, pomešan na gosto z debelimi bukvami. Polagoma in oprezno so stopali lovci. Oče Jure je hodil še vedno prvi; nič se mu ni poznalo, da je že v šestem križu, tudi sape ni imel. Mož je bil suh in slok kakor jelka, njegova hoja je bila lahka in gotova. Nikdar ni stopil na kako suho vejo ali drugo suhljad, ki bi počila pod stopalom. Z desno oprt na okovano palico, levico lahko naslonjeno na puško, ki mu je visela na levi rami, se je pogajal navzgor. Tudi učitelj in Ive sta ga posnemala v vsem, tudi njihov korak je bil siguren, kot da lovita že leta in leta. Hodili so tiho in poldruga ura je gotovo že potekla, odkar so stopili v smrekov gozd. Iz znamenj očeta Jureta, ki jih je dajal ostalima, je bilo spoznati, da se nahajajo v glavnem lovišču. Kmalu dospejo do kotanje, koje je obdajala od ene strani velika skala, pod katero je tiho žuborel studenček. Obstranska klopica je pričala, da so dospeli do počivalnika. »Počijmo nekoliko, v desetih minutah smo na lazih, kjer je naš cilj,« spregovori potihoma oče Jure, ki prvi odloži nahrbtnik in puško ter sede na klopico. Tudi ostala dva storita isto. Vsak si še izvleče izpod nahrbtnika kratko suknjo ter jo vrže preko pleč, da se s tem kolikor-toliko obvaruje prehlada. Vroči sicer niso bili posebno, toda ko človek sedi, posebno še po hoji in v gozdu, je vselej dobro, ako se ogrne s kako stvarjo. Učitelj vzame iz nahrbtnika veža termos-steklenico, jo odmaši in v kozareček, ki je služil obenem tudi za zamašek, natoči gorkega čaja, ki je bil v jutranjem hladu dobro okrepičilo našim lovcem. »Ive, natoči v barigele studenčnice, da jo bomo imeli pri južini, ker pred nočjo se ne bomo

vrnili,« reče tiho Hostar. Sin vzame brez ropota iz nahrbtnika posodo, jo napolni z vodo ter zopet spravi na prejšnje mesto v nahrbtnik. »V kratkih besedah vama hočem ponoviti načrt današnjega lova,« pravi Hostar. »Od tu pa do mesta, kjer se zopet snidemo, ne sme nihče nič govoriti. Hodi naj vsak oprezno in tiho, na vsak suh list naj pazi, da se ga izogne! Vi, gospod učitelj, greste na Frančev laz, ti, Ive, ki najlažje hodiš, greš na Županovega, ki je najbolj oddaljen, a jaz ostanem pri Katrah. Najprej bomo čakali, šele v slučaju, da srnjaka ne bo, bomo zalezovali, in sicer po istem redu; namreč: Vi, gospod učitelj, greste po Frančevem ter pridete na Kljunov in potem na Zorčev laz; tu je pot, kjer počakate pri bukvi. Ti, Ive, greš z mesta od Županovega laza na Šimonovega, tu kreneš na levo ter prideš v Ferjanovega, pri poti počakaš. Jaz pa pojdem od Katr do Vlaka in pridem po poti do Zorčevega laza, kjer se snidemo. Strelja se samo s kroglijo in samo na srnjaka, ki je že zaznamovan od lanske lovske seziže; ima samo en rog, namreč na desni strani. Na potu, pri bukvi, se snidemo vsi trije. Sedaj pa potihoma na pot, želim vama dober pogled.« S temi besedami si oprta Hostar nahrbtnik in puško, kar storita tudi učitelj in Ive ter krenejo dalje. Opredno in tiho korakajo skupaj še par minut; v tem dospejo iz gozda na plano. Nahajali so se na malem Klimpovem lazu, ki je bil zelo zaraščen. Od tu je držala ena steza na desno proti Katram, druga se je pa zgubljala na levo za grmovjem v smeri Županovega laza. Prvi se odcepi od družbe Hostar, ki zavije na desno proti Katram. Ostala dva kreneta tiho v levo smer.

(Dalje prihodnjič.)

Kapitalisti vseh farb drže skupaj. V »Slovenskem Narodu« z dne 12. novembra t. l. se neki vinogradnik iz Ptuja silno zavzema za prepoved proste žganjekuže na kmetih. Ta »vinogradnik« ne ve, da je prosta žganjekuža ravno za prave vinogradnike od velikanske prednosti, ker na koncu izkoristi tudi tropine, iz katerih skuha žganje. Prosta žganjekuža je edina pridobitev, ki je še ostala slovenskemu kmetu, odkar ni Slovenska kmetska stranka na vladi. A veležganjarji vseh farb, klerikalci in liberalci, se trudijo noč in dan, kako bi slovenskega kmeta še ob to pripravili. Klerikalci so izdelali že načrt trošarinskega zakona, ki predvideva odpravo proste žganjekuže, a sedaj se je skril en tak veležganjar za »vinogradnika« iz Ptuja in priporoča klerikalcem odpravo proste žganjekuže. — Od vsega početka smo že trdili, da fabrikanti in velekapitalisti složno nastopajo proti kmetom, pa najsi bodo klerikalci ali liberalci. »Narodov« članek nam to ponovno dokazuje. Veležganjarne hočejo odpraviti kuhanje pristnega žganja iz raznih vrst sadja, da bi na ta način dobili večji trg in potrošnjo za svoj špirit in »jeruž«. In se še najdejo kmetje, ki podpirajo protikmetske stranke in ki ne uvidevajo potrebe močne kmečke stranke, ki bi se postavila složno nasproti združenim kapitalistom.

Turška smodnišnica zletela v zrak. V Španiji, na Poljskem, v Italiji in drugod, povsod smo brali, da so se vršile eksplozije municijskih skladišč in smodnišnic. Pretekli četrtek je zletela v zrak smodnišnica v Carigradu. Vsled eksplozije so se porušile vse v bližini stoječe hiše. Izpod ruševin so do sedaj potegnili trideset mrtvih, več sto je pa ranjenih.

Rastlinske zdravilne likerje za želodec — grenke, polgrenke, sladke kakor tudi rum, pelinkovec, kimljovec, slivovko in druge žgane pijače nudi po najnižjih cenah »Gloria«, rastlinska destilacija, Ljubljana, Gosposvetska cesta 8. — Pišite po cenik še danes!

Največji spomenik. Španska vlada je odobrila načrt za spomenik Krištofu Kolumbu, ki je odkril Ameriko. Spomenik bo 180 m visok in ga bodo zgradili na otoku San Domingu. Spomenik bo še enkrat večji kakor pa je spomenik Svobode pred newyorško lukso.

NARODNI GOSPODAR

Ljubljanski sejmi za kožuhovino. Letos se vrši ta običajni sejem Sv. Neže za kožuhovino vseh vrst na sam praznik Sv. Neže, v pondeljek, dne 21. januarja 1929. Tudi letos bo došlo mnogo resnih interesentov, domačih in inozemskih, zato je dolžnost vsakega zavednega lovca, predvsem pa članov Slovenskega lovskega društva, da pošlje vse to leto pridobljene kože »Divji koži« (Ljubljana—Velesajem), ker samo v slogi in medsebojni podpori je moč in zagotovilo čimboljšega uspeha. Kože se sprejemajo že sedaj. Vsa pojasnila daje »Divja koža«, Ljubljana.

Varujmo pšenico sneti!

Največjo škodo na pšenici nam gotovo povzroči sneti, ki ne samo da znatno zmanjša pridelek, temveč ga deloma ali popolnoma uniči, ker snetljiva pšenica sploh ni za prodajo in tudi za domačo potrebo skoro neporabna.

Snet je gljivična bolezen; klice te gljivice proderejo v pšenično zrno in mesto bele moke imamo v snetljivem pšeničnem zrnu le črn smrdelč prah. Razločujemo dve vrsti sneti; trdo ali smrdljivo in prašno snet. Zadnja do cela izobliči pšenični klas in na mestu lepega pšeničnega klasa imamo le črno maso brez zrna. Pri trdi sneti pa izgleda klas normalen, le da, dočim se zdravi klasi v času zrelosti obesijo navzdol, stoje snetljivi klasi pokonci ter so bolj odprti; v teh klasih so le preje opisana snetljiva zrna. Proti prašni sneti se je dosti težko boriti, ker nam edino pomoč nudi le namakanje v topli vodi, ki pa je precej komplicirano in za našega kmetovalca težko izvedljivo; enostavnejše sredstvo je, iz-

ruvati in sežgati okužene biljke takoj, ko jih opazimo, da se bolezen ne razširi dalje. V splošnem pa je prašna snet pri nas precej redka in, če govorimo o sneti pšenice, katero gotovo vsak kmetovalec pozna, mislimo navadno le trdo ali smrdljivo snet. Trda snet je tudi pri nas dosti razširjena in je v Prekmurju n. pr. pred tremi leti uničila skoro polovico pridelka.

Klice ali pravilno spore trde sneti se nahajajo na semenu, s katerim pridejo v zemljo, kjer se dalje razvijajo. Uničiti te spore na semenu je najenostavnejši pa tudi najboljši pripomoček, da obvarujemo pšenico sneti. Do novejšega časa se je v ta namen namakalo seme pšenice v Bordaleški brozgi (raztopini modre galice in apna). Ker pa je dokazano, da modra galica ne uničuje samo klice sneti, temveč tudi kaljivost pšenice in to najmanj 5%, to se pravi, da od 100 kg semena najmanj 5 kg ne kali, iskalo se je in našlo druga sredstva, ki sicer istotako zanesljivo uničijo spore sneti, ali ne kaljivosti semena; to so preparati živega srebra. Ker pa je namakanje semena vse prej kot praktično in enostavno, napredni kmetovalci danes pšenice za seme ne namakajo, temveč prašijo s posebnimi sredstvi, ki popolnoma dosegajo namen, pospešujejo celo vrlo znatno kaljivost semena ter so enostavni v uporabi. Namakanje semenske pšenice se splošno opušča in nadomešča s prašenjem.

Sredstev za prašenje pšenice proti sneti imamo več in so večinoma nemškega izvora, kakor Uspulum, Tilantin, Segetan itd. V naši državi izdeluje tvornica Kaštel d. d. v Karlovcu sredstvo za prašenje pšenice proti sneti, ki se imenuje Porzol. Zanimivo in obenem razveseljujoče je dejstvo, da se je baš Porzol, lastni naš domači izdelek, pri poskusih, katere je napravilo pod vodstvom dr. F. Esmarch-a društvo za varstvo rastlin v Drazdanih (Sächsisches Pflanzenschutzgesellschaft in Dresden) z vsemi raznimi sredstvi za prašenje pšenice proti sneti, izkazal kot najboljši, to se pravi s Porzalom prašena pšenica je bila najmanj snetljiva. (Konec prihodnjič.)

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D. LJUBLJANA

prodaja po najugodnejših cenah in samo na debelo:
Premog, domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe.
Kovaški premog vseh vrst.
Koks, livarniški, plavžarski in plinski.
Briketi.
Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani
Miklošičeva cesta 15/1.

Otvoritev trgovine!

Naznanjam, da sem na Sv. Petra cesti št. 6 otvoril trgovino z vrvarskimi izdelki lastnega izdelka, kakor motvoz, štrange, vrvi, uzde, mreže itd. Izdelujem tudi po naročilu! Cene konkurenčne! Priporočam se!

Anton Albreht

vrvar

Ljubljana, Sv. Petra cesta 6.

Sijajen zaslužek za vsakega!

Din
50 razglednic za 15
100 razglednic za 25
500 razglednic za 100
1000 razglednic za 150
50 različnih detektivskih in pustolovnih romanov za 60 Din razpošilja E. KRIZMAN, Ljubljana. Poštni predal št. 172.

Kmetje in kmetice!

kadar kupujete v mestu svoje potrebščine, podpirajte v prvi vrsti trgovce, ki v našem listu nudijo svoje blago!
Svoji k svojim! Svoji k svojim!

Ceneno češko perje!



1 kg sivega opuljenega perja 70 Din, napol belo 90 Din, belo 100 Din, boljše 125 Din in 150 Din, mehko kot puh 200 Din in 225 Din, boljše vrsta 275 Din. Pošiljatelj carine prosto, proti povzetju, od 300 Din naprej poštnine prosto. — Vzorec za stonj. Blago se tudi zamenja in neugajajoče vrzame nazaj. — Naročila samo na Benedikt Sachsel, Lober št. 23 u Plzna, Češkoslovaška. Poštne pošiljke rabijo iz Češkoslovaške v Jugoslavijo približno 10 dni.

Prodajam

več sto kilogramov točenega in najskrbneje prečiščenega gozdnega

medu

Frane Mazi, Iška 3, pošta Ig pri Ljubljani.

Naročajte

KMETSKE LISTI!

KMETSKE HRANILNI IN POSOJILNI DOM

Račun poštne hranilnice št. 14257

reg. zadr. z neomej. zav.

Brzjavke »KmetSKI dom«. Telefon št. 2847

v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 1, pritličje

Daje:

Posojila na vknjižbo, proti poročilu ter zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

Obrestuje

vloge na knjižice

6%

brez od-povedi

čistih

Večje stalne vloge in vloge v tekočem računu po dogovoru.

Preskrbuje: Kavcije, inkase, srečke in vrednostne papirje ter čeke in nakaznice (nakazila) na druga mesta.

Uradne ure:

Vsak delavnik od 8.—12., in od 3.—4.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

Podružnica v KAMNIKU na Glavnem trgu.



„Levoročni“ „Flachstep“ Cylinder

Znano je, da so najpreciznije izdelani samo šivalni stroji znamke: „Gritzner“ in „Adler“ za dom, obrt in industrijo. Ugodni plačilni pogoji. Večletna garancija.

Je pri **Josip Petelinc, Ljubljana**
blizu Prešernovega spomenika za vodo.

Razglas.

Slavija, jugoslov. zavarovalna banka v Ljubljani

je preselila svojo pisarno življenskega oddelka iz palače Ljubljanske kreditne banke v svoje lastno poslopje v **GOSPOSKI ULICI št. 12**, kjer so znanprej združeni vsi oddelki in centrala.

Cenjeno občinstvo prosimo, da se znanprej v vseh zavarovalnih zadevah obrača edino na zgoraj označen naslov, eventualno potom telefona, ki ima številko 2176.

Banka „Slavija“.



IVAN JAX IN SIN
LJUBLJANA, GOSPOSVETSKA 2.

Šivalni stroji

Izborna konstrukcija in elegantna izvedba iz lastne tovarne. **15-letna garancija.** Vezanje se poučuje pri nakupu brezplačno.

Pisalni stroji „ADLER“

Kolesa iz prvih tovarn: „DÜRKOPP“, „STYRIA“, „WAFFENRAD“ (Orožno kolo). — **Pisalni stroji vedno v zalogi.** Posamezni deli koles in šivalnih strojev. Daje se tudi na obroke! Cenike franco in zastoj!

Varčen gospodar, si nabavi pred zimo za obleke in perilo, katero gotovo najde v veliki zalogi in izbiri ter dobri kakovosti pri obče znani priporočljivi

trgovki R. Miklauc „Pri škofu“

Lingarjeva ulica. Ljubljana Pred škofijo 3.

Trgovina obstoji že 59 let ter drži v zalogi blago samo dobrih kakovosti iz prvovrstnih tovarn kakor pred vojno.

— Trgovka pošilja blago na željo tudi po pošti. —



Celo s pranjem v mrzli vodi naredi **BENZIT-NADMILO** bleščeče bele!

Raztopite Benzit-nadnilo v mrzli vodi, naredite si sami luske, izrežite si sami milo. Oplaknite posamezne kose perila v močni milnici in boste videli, da je perilo belo. — Ravno zato, ker lahko z Benzit-nadnilom tudi v mrzli vodi perete, je isto pravilno pralno sredstvo za volno, svilo in pralno usnje. — Vonjajte ugoden vonj Benzita v Benzit-nadnilu! — Benzit-nadnilo ni ostro. — Saj ni potrebno, da je ostro, ker Benzit-nadnilo razkroji vso nesnago kemično. — Perite odlej le z Benzit-nadnilom, isto odstranjuje celo mastne madeže iz perila in varčuje blago.

Benzit Nadnilo

z dvojnim učinkom

Tvornice Zlatorog, Maribor



Pri vsakem dobro pripravljem obedu naj bodo na mizi tudi testenine



Prometna banka d.d.

Ljubljana

Stritarjeva ulica št. 2

(vogal Pred škofijo 1, nasproti magistrata)

Telefon št. 2149, 2968
Pošt. ček. rač. 13.853

Žiro-račun
pri Narodni banki

Nakup in prodaja valut in deviz. Sprejemanje vlog na tekoči račun in hranilne knjižice, vnovčevanje čekov in menic. Izdaja uverenj, garancijskih in kreditnih pisem, podeljevanje kreditov in izvrševanje vseh bančnih poslov po najkulantnejših pogojih.